

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТРЕТЕЙСЬКЕ СУДОЧИНСТВО**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Третейське судочинство
Викладач (-і)	Ковалишин Олександр Романович, доц., к.ю.н.
Контактний телефон викладача	(0342) 596178
Е-mail викладача	oleksandr.kovalyshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/графік-самостійної-роботи-зі-студент/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Характерною особливістю розвитку третейських судів на сучасному етапі є їх широке поширення у всьому світі. Нині зарубіжний досвід свідчить, що третейський розгляд по праву стає інститутом, здатним ефективно конкурувати з державною монополією на здійснення правосуддя у цивільних та господарських спорах, тому підприємці часто вважають за краще звертатися до не! державних судів. Наприклад, лише в США близько 80% всіх приватних спорів у підприємницькій сфері розглядаються за допомогою недержавних арбітрів або посередників.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є нормативно-правові акти, які регламентують питання здійснення третейського судочинства, а також відповідна судова практика.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Третейське судочинство» органічно доповнює курси господарське процесуальне право, господарське право, цивільне процесуальне право, цивільне право.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Третейське судочинство» є оволодіння сучасними знаннями щодо захисту прав у сфері третейського арбітражу.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Третейське судочинство» є вивчення та засвоєння таких понять як третейський суд та третейське судочинство, третейська угода, а також положень щодо організації та діяльності третейських судів; особливостей розгляду третейськими судами правових спорів; оволодіння вмінням застосовувати на практиці набуті знання та складати відповідні процесуальні документи.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ✓ Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ✓ Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі 	

іноземних.

- ✓ Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ✓ Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ✓ Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ✓ Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ✓ Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.

Фахові компетентності:

- ✓ Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
- ✓ Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.
- ✓ Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.
- ✓ Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.
- ✓ Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів
- ✓ Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
- ✓ Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.
- ✓ Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.
- ✓ Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
- ✓ Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
- ✓ Здатність виявляти, припиняти, розслідувати правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їхньому здійсненню .
- ✓ Здатність ефективно здійснювати правоосвітню діяльність.

Програмні результати навчання:

- ✓ Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
- ✓ Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
- ✓ Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження.
- ✓ Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи.
- ✓ Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
- ✓ Ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію, отриману з достовірних джерел для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
- ✓ Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг
- ✓ Розуміти методіку процесу правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
- ✓ Демонструвати здатності щодо пошуку, інтерпретації та застосування правових позицій та рішень ЄСПЛ з метою захисту прав людини в різних судових провадженнях.
- ✓ Готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх

прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	2	вибірковий
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Модуль I. Доктринальні та практичні аспекти судочинства в Україні			
1. Історичні засади третейського судочинства		-	2
2. Поняття та види третейських судів, їх створення та діяльність		2	2
3. Третейська угода, її зміст та види		2	2
4. Формування складу третейського суду і вимоги до кандидатур третейських судів		-	2
5. Підвідомчість справ третейським судам		2	2
6. Розгляд спорів в третейському суді		2	2
7. Рішення третейського суду		-	2
8. Порядок оскарження і підстави скасування рішення третейського суду		2	2
9. Виконання рішення третейського суду		2	2
Заг. :		12	18
		60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі теми. На контрольну роботу виноситься 1 схематичне завдання, яке оцінюється у 5 балів, 1 питання аналітичного характеру, що оцінюється		

	<p>оцінюється у 10 балів, 1 завдання порівняльного характеру, яке оцінюється у 5 балів. Максимальний бал за контрольну становить 20.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/</u></p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена р. 4 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	<u>Підсумковий контроль – залік у письмовій формі. На залік виноситься 2 описові питання, які оцінюються по 35 балів кожне і одне завдання творчого характеру у вигляді складання тексту судового рішення, що оцінюється у 30 балів. Максимальний бал за залік – 100 балів.</u>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента) – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://ksud.pnu.edu.ua/denna-forma-navchannia-2/>; <https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/>.*

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf> та Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Неформальна освіта

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти здійснюється одноосібним рішенням директора за умови, що назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисципліни / дисциплін та результатів неформальної освіти або на підставі висновку експертної комісії кафедри.

9. Рекомендована література

1. Цивільне процесуальне право України [Текст] : підруч. для студ. юрид. спец. вузів / В. В. Комаров [та ін.] ; ред. В. В. Комаров ; Акад. прав. наук України, Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Право, 2019. - 592 с.

2. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України [Текст] : завдання для практичних занять / М. Й. Штефан, М. П. Омельченко. - К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2000. - 168 с.

3. Ярошенко І.С. Цивільне процесуальне право [Текст] : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / І. С. Ярошенко ; Київський національний економічний ун-т. - К. : КНЕУ, 2013. - 159 с.

4. Закон України «Про третейські суди» від 11 травня 2004 № 1701-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua>.

5. Третейські суди в Україні / [Ю. А. Михальський, В. П. Самохвалов, В. І. Рижий та ін.]; За ред. В. П. Самохвалова, А. Ф. Ткачука. – К.: [Ін-т громадян. Сусп-ва: ТОВ "ІКЦ Леста", 2007. – 184 с. – (Покращення доступу сільського населення до правосуддя. Проект; Кн. І).

6. Наумчук М. Третейські суди: питання вдосконалення статусу і порядку функціонування / М. Наумчук // Персонал. – 2007. – № 4. – С. 79-82

7. Бут І. О. Питання визначення третейського суду у науковій літературі / І. О. Бут // Сучасна цивілістика : матеріали 9-ої Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (Одеса, 28 березня 2014 р.) . - 2014 . - С. 229- 231.

8. Притика Ю.Д. Теоретичні проблеми захисту прав учасників цивільних правовідносин в третейському суді: Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук: 12.00.03/ Притика Юрій Дмитрович. – К., 2006. – 632 с.

9. Притика Ю.Д. Види та класифікація третейських судів // Вісник господарського судочинства. - 2003. - №4. - С. 175 – 180.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

Ковалишин О.Р. Третейське судочинство. - Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять для студентів денної та заочної форми навчання. – Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. – 40 с.

Ковалишин О.Р.Третейське судочинство. - Методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання. – Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. – 32 с.

Викладач :

_____ доц. к.ю.н. КОВАЛИШИН О.Р.